

Ieder kind een goede start en een eerlijke kans



Beleidsnota Onderwijskansenbeleid
de voorschoolse educatie en de reguliere peuteropvang
gemeente Midden-Drenthe



Voorwoord

Ieder kind een goede start en een eerlijke kans. Dat is niet alleen de naam van deze nota, maar ook het uitgangspunt voor ons jeugd- en onderwijsbeleid. En eigenlijk zou het vanzelfsprekend moeten zijn, dat dit voor ieder kind geldt. Helaas is dat niet het geval. Gelukkig gaat het met de overgrote meerderheid van de kinderen en jongeren in Midden-Drenthe goed. Maar we streven er natuurlijk naar dat het met alle kinderen goed gaat.

Onderwijs en voor- en vroegschoolse educatie vormen een belangrijke basis voor de kansen die we later in het leven krijgen. Als gemeente hebben we samen met onze partners: de IKC's, de GGD, Bibliotheek en Welzijnswerk gekeken wat ervoor nodig is om te komen tot een solide, doorgaande leerlijn voor kinderen van 0 tot 13 jaar.

Dankzij onze samenwerking zijn we tot nieuwe inzichten en vooral ook nieuwe verbindingen en samenwerking tussen organisaties en professionals gekomen. Die samenwerking gaan we maximaal inzetten om ervoor te zorgen dat kinderen in Midden-Drenthe in hun eigen leefomgeving, zo normaal en gelukkig mogelijk kunnen opgroeien en zo hun weg naar een mooie toekomst kunnen vinden.

Erjen Derks
Wethouder Onderwijs

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	2
1 Inleiding.....	4
1.1. Huidige situatie	4
1.2. Aanleiding	4
1.3. Visie/Ambitie	5
Onze gezamenlijke visie luidt:	5
1.4. Doelstelling	5
1.5. Uitgangspunten	6
1.6. De samenwerkingsaanpak	6
1.7. Rol gemeente	7
1.8. Rol VVE werkgroepen	7
Afspraken die gemaakt zijn	7
1.9. Leeswijzer	7
2 Wettelijk kader	8
2.1 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	8
Voorschools aanbod	8
Vroegschoolse aanbod.....	8
3. Kwaliteit(skader).....	9
Wat staat er in het kwaliteitskader	9
Wat staat er in het werkdocument	9
3.1. Vroege signalering	9
Preventieve logopedie	9
Afspraken die gemaakt zijn	10
3.2 Doelgroep definitie	10
Afspraken die gemaakt zijn	10
3.3. Toeleiding	10
Verbeterpunten	11
Afspraken die gemaakt zijn	11
3.4 Educatieve kwaliteit	11
Hoe werken we binnen het IKC?	11
3.5. Nieuwe maatregelen voor VVE uitvoering	12
1 ^e Evaluatie 960 uur aanbod	12
2 ^e de pedagogisch beleidsmedewerker (Pb-er) in de VVE.....	13
3.6. Resultaten en monitoring	13

Afspraken die gemaakt zijn	13
3.7. Ouderbetrokkenheid	13
Afspraken die gemaakt zijn	14
4 Toegang tot de IKC voorschool	15
4.1. Verdeling Peuteropvang	15
5 Financieel kader.....	16
5.1. Huidige situatie	16
5.2. Besteding van middelen	16
1 Een doeluitkering onderwijsachterstandenbeleid	16
2 Een decentralisatie uitkering (de zgn. Asschermiddelen).....	16
3 Een gemeentelijke jaarlijkse bijdrage	17
5.3. Kostprijsonderzoek.....	17
De opdracht.....	17
Doel	17
5.4. Uitgangspunten	18
Wat hebben we hiervoor gedaan?	18
5.5. Uitkomst onderzoek	18
Wat gaat er veranderen?	18
1 Methode Kindgebonden Financiering.....	18
2 Beleidsregels.....	18
3 Wettelijk verplichte HBO pedagogisch beleidsmedewerker.....	19
4 VVE gerelateerde scholingskosten.....	19
5 Onderzoek kosten huisvesting.....	19
Waarmee gaan we komende periode mee aan de slag?	19
Onderzoek	19
5.6. Verantwoording	20
6. Monitoring en Resultaten	21
6.1. Monitoring op bereik (par 3.3.)	21
6.2. Monitoring op kwaliteit (par. 3.4.)	21
Bijlagen	22
Bijlage 1 – 5.2. Uitgangspunten kostprijsonderzoek	23
Bijlage 2 – 5.2. onder punt 17 Resultaatafspraken (concept).....	24
Bijlage 3 – Kwartaalrapportages VVE, monitoring op bereik.....	25
Begrippenlijst.....	26

1 Inleiding

1.1. HUIDIGE SITUATIE

Voor u ligt de nieuwe NOTA Onderwijskansen “Ieder kind een goede start en een eerlijke kans” 2022-2026. Deze nota is het vervolg op de “Nota peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie in Midden-Drenthe” uit 2016 en de Ontwikkelnota Onderwijskansenbeleid 2020-2022”.

We streven naar meer samenhangend jeugd- en onderwijskansenbeleid en sluiten met deze nota aan op de visie op jeugd in onze gemeente Midden-Drenthe. Kinderen en jongeren in Midden-Drenthe kunnen in hun eigen leefomgeving zo normaal, gezond en gelukkig mogelijk opgroeien. Ieder kind heeft recht op een goede start en een eerlijke kans om, naar eigen vermogen, de weg naar een gezonde en gelukkige toekomst te vinden. Jeugdigen ontvangen de juiste hulp wanneer dat nodig is.

Dit document is tevens een toelichting op de Beleidsregels peuteropvang en voorschoolse educatie gemeente Midden-Drenthe. Daarnaast staat het document in verbinding met andere beleidsdocumenten die we samen met elkaar hebben afgestemd in onze gemeente Midden-Drenthe, zoals de Nota Zorgeloos opgroeien in Midden-Drenthe.

1.2. AANLEIDING

In 2020 is de Ontwikkelnota Onderwijskansenbeleid opgesteld. De aanleiding hiervoor was een evaluatie van het huidige VVE beleid uit 2016. Met de Ontwikkelnota zijn uitgangspunten benoemd om te komen tot het actualiseren en door ontwikkelen van VVE beleid. Hierin konden gelijk ook de nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen zoals de uitbreiding van het wettelijk aanbod en het inzetten van professionals in de groepen. Naast het VVE beleid zijn nieuwe spelregels gemaakt en is een kwaliteitskader toegevoegd voor uitvoering, monitoring op bereik en resultaat van het VVE aanbod en het financieren van de uitvoering van VVE binnen de doorlopende leer- en ontwikkellijijn in onze Integrale Kindcentra van 0-13.

Een van de uitgangspunten voor nieuw VVE beleid is om het peuteraanbod zo breed mogelijk te verspreiden binnen onze educatieve instellingen, zolang hiervoor middelen beschikbaar zijn en de uitvoering voldoende goed kan plaatsvinden. De laatste jaren hebben diverse ontwikkelingen binnen de kinder/peuteropvang plaatsgevonden die aandacht nodig hebben, zoals: door het CBS zijn nieuwe doelgroep criteria opgesteld, de verlaging van onze Onderwijs Achterstandsmiddelen met € 75.000, de toeleiding, de uitbreiding van het aanbod en de bezettingsgraad op de groepen.

Als gemeente willen we ons blijven inzetten om alle kinderen volop onderwijskansen aan te bieden. Dit moet ervoor zorgen dat het jonge kind nu of op latere leeftijd geen/minder gebruik hoeft te maken van jeugdhulp. Even belangrijk is dat het kind met plezier zijn/haar schoolloopbaan kan doorlopen op weg naar een gezonde en leuke werkomgeving met eigen verantwoordelijkheden.

1.3. VISIE/AMBITIE

De visie en uitgangspunten vormen de basis van het voorschools beleid binnen een educatieve instelling in onze gemeente Midden-Drenthe.

<i>ONZE GEZAMENLIJKE VISIE LUIDT:</i>
Met het aanbod voorschoolse educatie dragen we bij aan de brede ontwikkeling van het jonge kind. Door het aanbieden van een rijke leer- en leefomgeving heeft het jonge kind een goede start en een gelijke kans binnen het IKC. Op alle locaties binnen onze IKC (Integrale Kind Centra) wordt een ontwikkelingsgericht aanbod gerealiseerd, waarin het VVE beleid zich richt op kinderen met een (risico op) taal- en/of ontwikkelachterstand (taal, rekenen, motoriek en de sociale-emotionele achterstand). Samenwerkende organisaties handelen in het belang van het jonge kind binnen een prettig, veilig en gezonde pedagogische verantwoorde omgeving en waarin zij de kans hebben om zich in de volle breedte te kunnen ontwikkelen.

Er is onderscheid in ambities en eisen. Binnen onze ambities behoren onder andere de VVE resultaten (opbrengstgericht werken), de doorgaande leer- en ontwikkellijn, ouderbetrokkenheid, de zorgstructuur en de kwaliteitszorg (bereik, kwaliteit en effecten).

De wettelijke kwaliteitseisen staan in de Verordening Wet Kinderopvang Toezicht en Handhaving. Onze ambities hebben we opgehaald in de werkgroepen. Dit heeft geleid tot deze VVE nota met een financieel kader, beleidsregels met een kwaliteitskader.

1.4. DOELSTELLING

Met VVE beleid richten we ons op het voorkomen en verminderen van (een risico) op taal en/of ontwikkelachterstanden. In een zo vroeg mogelijk stadium van het leven van een kind wordt ondersteuning aangeboden wanneer hiervan sprake is.

Door voorschoolse educatie kunnen (doelgroep)kinderen een betere start maken in het basisonderwijs en zonder achterstand beginnen aan groep 3. Dit doen we door het aanreiken van zoveel mogelijk kwalitatief kansrijk aanbod aan alle (doelgroep)peuters in de voorschoolse periode binnen een educatieve instelling. Met samenwerking bevorderen we gelijke kansen voor het jonge kind binnen de doorgaande leer- en ontwikkellijnen.

Bij complexe problematiek is er jeugdhulp. Hiervoor is de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, gemeente, samenwerkingsverbanden en aanbieders van jeugdhulp belangrijk. Binnen de Drentse ambitie wordt gewerkt aan een ontwikkelrecht voor elk kind

Het maatschappelijk rendement is dat het de sociale, emotionele, culturele en cognitieve vermogen van peuters vergroot. Door preventie of een vroege signalering krijgt het jonge kind optimale kansen om zich te ontwikkelen tot respectvolle en zelfstandige personen die met zelfvertrouwen hun eigen kwaliteiten onderkennen en benutten, in een veilige en vertrouwde omgeving. Hierin werken we zoveel mogelijk integraal met elkaar, binnen de IKC's, maar ook met organisaties ter ondersteuning van onze visie. Hiervoor zijn uitgangspunten benoemd.

1.5. UITGANGSPUNTEN

De uitgangspunten voor de nota voor onderwijskansenbeleid zijn:

- 1 Zo vroeg mogelijke signaleren.
- 2 Het in beeld brengen van risico's bij peuters met (een kans op) een taal- en/of ontwikkelachterstand.
- 3 Een laagdrempelige toegang tot regulier peuteropvang en het peuteraanbod binnen educatieve instellingen met een doorgaande leer- en ontwikkellijn.
- 4 Een brede spreiding van locaties over de gemeente waarborgen, zo dicht mogelijk bij huis.
- 5 Kwaliteitskader voor professionals om onze beleidsdoelen te kunnen uitvoeren.
- 6 Gelijke uitgangspunten voor ouders voor het financieren van opvang.
- 7 Ouders maken gebruik van de voorliggende voorziening (KOT).
- 8 Wanneer ouders niet in aanmerking komen voor een kinderopvangtoeslag regeling van het Rijk is er een gemeentelijke tegemoetkoming voor reguliere peuteropvang.
- 9 De financiële middelen vanuit de gemeente worden doelgericht, effectief en efficiënt ingezet.
- 10 De uitvoering van de beleidsdoelen uit de nota vindt plaats binnen de daarvoor beschikbare middelen.

1.6. DE SAMENWERKINGSAANPAK

Om vanuit de uitgangspunten de doelen te kunnen realiseren is samenwerking van belang. Dit meerjarenbeleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met de huidige Integrale Kindcentra, de GGD (Jeugdgezondheidszorg binnen het CJG), de Bibliotheek en het Welzijnswerk. Dit heeft onder andere geleid tot verbinding tussen organisaties en het maken van afspraken met elkaar.

Ondanks de coronapandemie zijn we in werkgroepen met elkaar in gesprek geweest. Onze bevindingen zijn in een werkdocument vastgelegd. Hierin staan afspraken en onderwerpen waarop we jaarlijks met elkaar in gesprek gaan over de voortgang van VVE en de resultaten die we met elkaar willen bereiken, namelijk: dat alle peuters de kans hebben op een goede start aan het basisonderwijs.

Steeds is weer naar de zorgstructuur binnen de IKC gekeken. Dit alles heeft ertoe geleid dat we niet alleen de taalachterstanden, maar ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind steeds weer centraal stellen. De vraag die we steeds stelden was: Wat heeft het kind nodig?

Door een integrale samenwerking bevorderen we het bereik van meer (doelgroep)kinderen en stimuleren we een gezamenlijk aanpak ouderbetrokkenheid. Dit sluit aan op onze visie in de gemeente Midden-Drenthe: *'We beginnen buiten en werken mensgericht.'* en op onze ambities in de

* Nota Zorgeloos opgroeien (2020)

De ambitie voor de toekomst is dat nóg meer kinderen in gemeente Midden-Drenthe de kans krijgen om hun talenten te ontwikkelen, zodat ze gezond en veilig kunnen opgroeien en zware jeugdzorgondersteuning minder nodig is.

* Nota Naar een geletterd en Digisterk Midden-Drenthe (2020)

Meer geletterd en digisterker Midden-Drenthe. Door betere taalbeheersing zorgen we ervoor dat mensen zelfredzamer, sociaal actiever en gelukkiger zijn. In de VVE werken we mee aan een aantrekkelijk ouderprogramma en een Leven Lang Leren.

1.7. ROL GEMEENTE

De gemeente heeft een inspanningsverplichting tot 100% doelgroepen bereik, een kwalitatief en financieel voldoende aanbod. Zij heeft een faciliterende rol om voor kinderen met een risico op onderwijsachterstand, een passend aanbod voorschoolse educatie aan te bieden. Zij zijn verantwoordelijk voor:

- * het vaststellen van de doelgroep(definitie)
- * het inspannen voor het bereik van alle doelgroepkinderen, een goede toeleiding
- * het formuleren van beleid over de doorgaande leer- en ontwikkellijn en hierover afspraken te maken met de schoolbesturen en voorschoolse voorzieningen
- * het inzetten van ondersteuning i.t.k.v. de Jeugdwet in en rondom de voorschoolse voorzieningen door professionals bij het CJG/Jeugdteam
- * het Toezicht houden op de kwaliteit van de voorschoolse voorzieningen (uitvoering vindt plaats door de GGD).
- * het Toezicht houden op de kwaliteit van VVE is een taak van de onderwijsinspectie (evaluatie met gemeente over VVE resultaten).

1.8. ROL VVE WERKGROEPEN

In de werkgroepen zitten partners die te maken hebben met beleid en uitvoering van de VVE. Dit zijn kinderopvangorganisaties, de jeugdverpleegkundige (consultatiebureau binnen het CJG), de preventieve logopedist en gemeente. Voor de ouderbetrokkenheid sluiten de Bibliotheek en het Welzijnswerk aan. De werkgroepen zijn verantwoordelijk voor de inzet en kwaliteit van VVE en bepaalt gezamenlijk op welke wijze de uitwerking van de speerpunten die in deze nota zijn beschreven worden uitgevoerd. Naast de Nota worden jaarlijks de resultaten aan het gemeentebestuur gepresenteerd.

Afspraken die gemaakt zijn

De JGZ en schoolbesturen inventariseren de behoefte naar een plenaire bijeenkomst voor het uitwisselen van informatie over werkwijzen en ontwikkelingen binnen de samenwerking tussen organisaties en over het VVE aanbod.

1.9. LEESWIJZER

In dit hoofdstuk staan de uitgangspunten en doelen geformuleerd. In het tweede hoofdstuk wordt kort op het wettelijk kader ingegaan. Vanuit deze wettelijke basis wordt in hoofdstuk 3 beschreven hoe we dit met elkaar hebben georganiseerd. We gaan in op vroeg signalering, de doelgroepdefinitie en de toeleiding, het kwaliteitskader met nieuwe taken en de ouderbetrokkenheid. Onder ieder thema hebben we ontwikkelpunten geformuleerd. Hoofdstuk 4 beschrijft wie toegang heeft tot peuteropvang en het extra aanbod. In het laatste hoofdstuk eindigen we hoeveel middelen we ter beschikken hebben en gaan we in op de uitkomsten van het door u gevraagde kostprijsonderzoek om te komen tot een meerjarenraming.

Alle bevindingen hebben geresulteerd in dit beleidsplan dat voor u ligt, met als uiteindelijke doel dat alle peuters de kans hebben op een goede start en een eerlijke kans voor een goede start aan het basisonderwijs in onze mooi Midden-Drentse samenleving.

2 Wettelijk kader

Op 1 augustus 2020 trad de wet OKE (Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie) in werking. Het doel van deze wet is om de ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. Hierin heeft de gemeente en de VVE partners een aantal verplichtingen:

- * Burgemeester en wethouders hebben jaarlijks overleg en dragen zorg voor het maken van afspraken over de resultaten van voor- en vroegschoolse educatie (art. 167 WPO lid 1b)
- * Burgemeester en wethouders maken afspraken met schoolbesturen (art.167,art 2,WPO lid b)
- * Alle partijen werken mee aan de totstandkoming van de afspraken.

De wet OKE heeft bij gemeenten de verplichting neergelegd om een hoogwaardig voorschools aanbod te hebben voor alle peuters (tussen 2½ en 4 jaar) met een risico op onderwijsachterstand. Voor de kwaliteit van de voorschoolse educatie is de gemeente verantwoordelijk. Daarnaast zijn er nieuwe wettelijke taken. Sinds het Rijksbesluit van 20 september 2019 zijn twee extra wettelijk verplichte maatregelen van kracht gegaan:

- 1^e De intensivering van het educatief voorschools aanbod (960 uur aan doelgroeppeuters)
- 2^e De inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker (Pb-er) van 10 uur per doelgroep-peuter, per locatie, per jaar, per 1-1-2022.

De uitbreiding van het aanbod is inmiddels van start gegaan. De inzet van de Pb-er krijgt vorm in 2022.

2.1 VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE (VVE)

VVE is bedoeld voor peuters en kleuters met onderwijsachterstand (taal- en/of ontwikkelingsachterstand) of een risico daarop. Om vroeg te beginnen met het tegengaan van die achterstand is voor deze peuters (2 en 3 jaar) en kleuters (4 en 5 jaar) voor- en vroegschoolse educatie beschikbaar.

Voorschools aanbod

Binnen de IKC's van de gemeente Midden-Drenthe wordt een voorschools aanbod voor (doelgroep)peuters gerealiseerd (o.g.v. art. 166 WPO). Hiervoor wordt een doeluitkering onderwijsachterstanden ontvangen. Per 1 augustus 2020 is het urenaanbod uitgebreid. Doelgroepkinderen ontvangen binnen 18 maanden een 960 uren aanbod voordat zij de overstap naar het basisonderwijs maken. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een wettelijke VVE methode.

VOORSCHOOLSE EDUCATIE	VROEGSCHOOLSE EDUCATIE
Doorlopende leerlijn en een warme overdracht	
Voor kinderen van 2,5 – 4 jaar	Voor kinderen uit groep 1 en 2
Verantwoordelijkheid gemeente	Verantwoordelijkheid schoolbesturen
Uitvoering door kinderopvangorganisaties	Uitvoering door scholen

Vroegschoolse aanbod

Het vroegschoolse aanbod is voor kinderen van 4-6 jaar. Hiervoor zijn de schoolbesturen verantwoordelijk en ontvangen hiervoor middelen in de lumpsum. In het kader van de doorgaande leer- en ontwikkellijn ontvangen (doelgroep)peuters een vervolg op de VVE methode in de vorm van een beredeneerd aanbod. Binnen het IKC wordt ingezet op extra activiteiten zoals taal en/of rekenactiviteiten.

3. Kwaliteit(skader)

Met deze nota en vanuit de bevindingen uit de werkgroepen wordt een kwaliteitskader aan de subsidieregels toegevoegd. De door de gemeente gesubsidieerde voorzieningen moeten aan dezelfde hoge kwaliteit voldoen. Kwaliteitseisen moeten uitvoerbaar en zichtbaar zijn. Daarnaast zorgen kwaliteitseisen ervoor dat ze tot verdere ontwikkeling leiden voor peuters in de peutervoorzieningen. Deze doorgaande leer- en ontwikkelijn vindt plaats binnen educatieve instellingen in de gemeente Midden-Drenthe, de Integrale Kindcentra.

Wat staat er in het kwaliteitskader

Het college stelt naast wet- en regelgeving, het aanbod in uren, deelname leeftijd, doelgroep criteria, de inhoudelijke samenwerking, de ouderbetrokkenheid en taakeisen, zoals resultaten vast.

Het doel van een kwaliteitskader is om te komen tot een kwalitatief goed educatief aanbod binnen de peuteropvang, het verbeteren van de kwaliteit en het evalueren hiervan. Voor een goede uitvoering is het van belang dat we als partners van elkaar weten wat we doen en hoe we met elkaar omgaan. Door te evalueren kun je de kwaliteit met elkaar bespreken en daar waar nodig is bijstellen, niet alleen voor uitvoering, maar ook in het belang van het kind. De onderdelen in de paragrafen in het kwaliteitskader zijn:

- + Vroege signalering (preventief, ondersteuning, zorg en doorgaande lijnen) - 3.1.
- + Toeleiding (indicatie, toeleiding en registratie van de (doelgroep)peuter) - 3.2. , 3.3.
- + Educatieve kwaliteit en Resultaten (aanbod, de HBO-er, monitoring) - 3.4.
- + Ouderbetrokkenheid (het ouderpartnerschap) - 3.5.

Wat staat er in het werkdocument

Hierin staan o.a. routes, werkafspraken en ontwikkelpunten. Verbeteringen worden direct doorgevoerd. Soms is een langer traject nodig voor onderzoek en/of uitvoering, zoals b.v. het meten van resultaten. Hieronder benoemen we de belangrijkste onderdelen.

3.1. VROEGE SIGNALERING

We signaleren preventief, in een zo vroeg mogelijk stadium vanaf geboorte en/of bij reguliere momenten (consultatiebureau). Alle gezinnen zijn bij de GGD goed in beeld. Binnen de kinder/peuteropvang (pedagogisch medewerkers, intern begeleiders), maar ook de preventieve logopedist kan in overleg met de ouders, de JGZ verpleegkundige verzoeken om VVE in te zetten en zo de (risico op) achterstanden te beperken.

Naast een extra taalaanbod is er ook een doorgaande ondersteuningsstructuur binnen het IKC. Kinderen kunnen met toestemming van ouders in een Zorg advies team worden besproken. Daarnaast is er een zorgstructuur van 4-12. In het kader van de doorlopende leer- en ontwikkelijn willen we een verbrede zorgstructuur binnen de IKC van 0-13 jaar onderzoeken.

Preventieve logopedie

Preventieve logopedie draagt bij aan kwaliteit binnen de VVE locaties. Daarom heeft de gemeente Midden-Drenthe in 2020 een aanbod preventieve logopedie. De GGD zorgt voor de uitvoering. Alle kinderopvanglocaties in de gemeente Midden-Drenthe kunnen van dit aanbod gebruik maken.

Afspraken die gemaakt zijn

Binnen de komende beleidsperiode onderzoeken we de zorgstructuur binnen de IKC van 0 - 13 jaar, als uitbreiding op de 4-12 jaar, aansluitend op de huidige beleidsnota: Waar kinderopvang, onderwijs en zorg elkaar vinden (zorgstructuren) 2021.

3.2 DOELGROEP DEFINITIE

De doelgroepdefinitie wordt gebruikt om een indicatie vast te stellen bij een peuter. De indicatie wordt afgegeven door een jeugdverpleegkundige op het consultatiebureau. De gemeente Midden-Drenthe hanteert een bredere doelgroepdefinitie dan de criteria die het CBS gebruikt om de Rijksmiddelen voor het beleid te verdelen over gemeenten. Het uitgangspunt hiervoor is dat we ieder kind een goede start en gelijke kansen willen geven door met zo weinig mogelijk achterstand te laten beginnen aan de basisschoolperiode.

Andere aanpassingen zijn dat de focus nu op beide ouders ligt en niet meer alleen op (veelal) de moeder in het gezin. Ook is de schuldproblematiek binnen het gezin opgenomen. Deze situaties kunnen leiden tot een achterstand in een ontwikkeling bij het jonge kind. De doelgroepdefinitie van de gemeente Midden-Drenthe ziet er als volgt uit:

- | |
|--|
| <p>Eén of meerdere omgevingsfactoren, hebben <u>een storend effect*</u> op</p> <ul style="list-style-type: none">- het taalaanbod in de thuissituatie van het kind; en/of- de taalontwikkeling en/of sociaal emotionele ontwikkeling van het kind <p><u>Mogelijke</u> omgevingsfactoren:</p> <ul style="list-style-type: none">- Eén of beide ouders/verzorgers heeft maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis- of kaderberoepsgerichte leerweg- Eén of beide ouders/verzorgers is laaggeletterd- Geconstateerde risicofactoren in gezin (DMO-P) <ul style="list-style-type: none">- Schuldenproblematiek in het gezin |
|--|

* De indicatie geldt ook voor kinderen die een 'risico vormen op'. Bij toevoeging van kinderen die een 'risico lopen op', zouden alle kinderen met een van de omgevingsfactoren (b.v. ouders in de schuldenproblematiek, opleidingsniveau etc.) in aanmerking komen voor een VVE indicatie. Dit is niet de bedoeling. Juist heel veel kinderen ontwikkelen zich wel goed. Alleen kinderen waarbij de taalontwikkeling negatief beïnvloedt wordt door de omgevingsfactoren/of risico vormen op, komen in aanmerking voor VVE. Wanneer er een signaal is dat een kind een verhoogde kans heeft op, wordt dit uiteraard meegenomen. De omgevingsfactoren worden in het gesprek met de verpleegkundige besproken.

Afspraken die gemaakt zijn

In de werkgroepen is naar voren gekomen dat er behoefte is aan een duidelijke overdracht vanaf JGZ indicatie naar daadwerkelijke plaatsing. Hiervoor is het verwijzingsformulier met indicatie aangepast en krijgen professionals in de VVE locaties meer handvatten voor uitvoering van het VVE aanbod.

3.3. TOELEIDING

Na indicatiestelling wordt de peuter naar een VE peuterplek toegeleid. Hierbij vinden we het als gemeente belangrijk om:

- de VVE locaties zo breed mogelijk in de gemeente te spreiden
- de voorzieningen voor ouders en peuters dichtbij bereikbaar
- het aanbod is voor de ontwikkeling van kinderen in de IKC in één doorgaande leer- en ontwikkellijn beschikbaar
- binnen de voor op dat moment beschikbare middelen.

De toeleiding en plaatsing van het afgelopen jaar ziet er als volgt uit:

indicatieperiode	Aantal peuters met een indicatie	Aantal peuters die het VVE aanbod afnemen	
4 ^e kwartaal 2020	127	96	
1 ^e kwartaal 2021	130	21	minder deelname door o.a. Covid-19
2 ^e kwartaal 2021	135	56	
3 ^e kwartaal 2021			

Verbeterpunten

De Onderwijsinspectie heeft in juni 2021 geconcludeerd dat de gemeente Midden-Drenthe aan bijna alle wettelijke eisen voldoen. Daarnaast zijn er een aantal verbeterpunten. Zo is het mogelijk om het aanbod beter onder de aandacht te brengen aan ouders. De huidige stand van zaken ziet er als volgt uit:

VVE indicatie	135 peuters met indicatie	100%
	74 kinderen gaan naar een erkende VVE locatie	55%
	56 kinderen nemen het aanbod af	41%
	79 kinderen gaan niet naar een erkende locatie en/of nemen het aanbod (nog) niet af	59%

Afspraken die gemaakt zijn

Onze ambitie is een hogere bezettingsgraad binnen de IKC locaties, door de deelname aan het VE aanbod te verhogen. Het non-bereik gaat hiermee omlaag. Dit doen we door:

- het inzetten van een actievore toeleiding en waar nodig een warme overdracht tussen de JGZ verpleegkundige en de kinderopvang, zodat eerder met het VE aanbod gestart kan worden en de peuter de volledige 960 uur kan benutten
- het monitoren op bereik; van indicatie tot daadwerkelijke plaatsing
- een goede voorlichting aan ouders en op hun beurt wordt aan ouders een actieve houding gevraagd in het belang van hun kind
- het ontwikkelen van een aantrekkelijk ouderprogramma (paragraaf 3.5)
- de VVE rapportage wordt per kwartaal met de educatieve instellingen en in de LEA gedeeld.

3.4 EDUCATIEVE KWALITEIT

Vanuit de Wet OKE is de gemeente verplicht om afspraken te maken voor een dekkend en kwalitatief volwaardig voorschoolse educatief aanbod. Van schoolbesturen en gemeenten wordt verwacht dat ze gezamenlijk resultaatafspraken maken. In onze gemeente gebeurt dit binnen de VVE werkgroepen én in de LEA (Lokaal Educatieve Overleg).

Hoe werken we binnen het IKC?

Met een doorlopende leer- en ontwikkellijn richten we ons in onze IKC's op een samenhangend aanbod van activiteiten en programma's, met hierin ruimte voor interventies op risico's, om de problemen in de ontwikkeling te verminderen en kansen te vergroten.

Binnen het IKC wordt ontwikkelings- (bewust)gericht gewerkt. Dit houdt in dat de professional bewust acteert, nadenkt over hoe pedagogisch te handelen; observeren, terugkoppeling/gespreksvoering met ouders, met als doel de taal en de sociaal emotionele ontwikkeling van het kind te verbeteren. De pedagogisch medewerker (Pm-er) heeft het

mentorschap over een beperkt aantal kinderen en neemt hierin de ouders mee. Dit is ook het moment om het vertrouwen / ouderpartnerschap te verstevigen.

Met een beredeneerd aanbod wordt bewust aandacht geschonken aan dat wat het kind laat zien en nodig heeft. In een pedagogisch werkplan worden de doelen uitgewerkt en in het kindvolgsysteem wordt de voortgang of ontwikkeling verwerkt. Daarnaast zijn er oudergesprekken.

VVE biedt begeleiding en stimulering aan peuters die net iets meer nodig hebben, maar heeft zeker ook een meerwaarde voor de niet-doelgroeppeuter. De stof verrijkt, biedt nieuwe perspectieven en het jonge kind leert zelfstandig zijn/haar belevingswereld verkennen en uit te breiden. Een goede warme overdracht zorgt ervoor dat bij iedere nieuwe stap het jonge kind de beste ingrediënten krijgt hun verdere school- en loopbaan.

Met de kindvolgsystemen worden de kinderen van 0-4 en 4-6 gevolgd. Alle systemen sluiten goed aan op de erkende VVE methode. De koppeling en daarmee de doorgaande leer- en ontwikkelijn tussen peuter en kleuter is gewaarborgd. Binnen de IKC's worden álle kinderen bij 6 maanden en 1 jaar geobserveerd en daarna jaarlijks of vaker indien dit nodig is. Deze observatie wordt besproken met de ouder van het kind. Bij 2 jaar, indien daar toeleiding tot is, wordt in overleg met de JGZ besproken of het kind binnen de doelgroepdefinitie valt.

Doorlopende leer- en ontwikkelijn gem. Midden-Drenthe					
0-6 jaar		6-12 (13) jaar	12-18 jaar	18-26 jaar	27 jaar en ouder
0-4 jaar kinderopvang	voorschoolse voorziening	basisonderwijs, bibliotheek (verhogen taalvaardigheden)	voortgezet onderwijs, bibliotheek (verhogen taalvaardigheden)	Hoger/Middelbaar /Academisch onderwijs, bibliotheek (verhogen taalvaardigheden)	verhogen taalvaardigheden (Taalhuis, St. Welzijnswerk)
2-4 jaar peuteropvang					
2,5-4 jaar peuteraanbod					
4-6 jaar	vroegschoolse voorziening				
		6-16 jaar leerplicht	16-18 jaar kwalificatieplicht		

3.5. NIEUWE MAATREGELEN VOOR VVE UITVOERING

In 2019 zijn er nieuwe wettelijke taken bijgekomen. Deze twee maatregelen zijn:

- 1^e de intensivering van het aanbod (960 uur VVE aan peuters 2½-4 jaar) per 1-8-2020. Dit is in de toegang (hoofdstuk 4 geregeld) en de
- 2^e inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker van 10 uur per doelgroeppeuter, per locatie, per jaar, per 1-1-2022.

1^e Evaluatie 960 uur aanbod

In 2020 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor pilots voor de uitrol van het extra VVE aanbod. Over het algemeen is men tevreden over de uitvoering van het 16 uren aanbod. Zo is b.v. geëxperimenteerd met lunchen in de peutergroepen. Dit is goed bevallen en wordt dan ook voortgezet. Daarnaast worden nog steeds verbeteringen doorgevoerd, zoals de aansluittijd tussen peuteropvang en de onderwijstijd. Het werven van voldoende en gekwalificeerd personeel is lastig en niet altijd (direct) mogelijk en volgt daarmee het landelijk beeld. Ook de coronapandemie in 2020 hielp niet echt mee.

2^e de pedagogisch beleidsmedewerker (Pb-er) in de VVE

De kinderopvang werkt sinds 2019 met een Pb-er ter versterking van het pedagogisch beleid en -praktijk in de kinderopvang vanuit de wet IKK (Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang). Ook binnen het VVE aanbod in de peuteropvang worden nieuwe eisen aan het kwaliteitsbeleid gesteld. Vanaf 2022 wordt een HBO geschoolde beroepskracht in de voorschoolse educatie een wettelijke verplichting. Soms zijn de Ib-er en de Pb-er dezelfde personen.

Het doel van de Pb-er is om professionals binnen de VVE locaties te ondersteunen bij de groepsgerichte vroeg signalering, indien er sprake is van handelingsverlegenheid bij het kind. Dit kan bijvoorbeeld zijn vanwege een VVE indicatie, bij taal- en/of ontwikkelachterstanden, of bij gedrags- of sociaal-emotionele problematieken.

In voorgaande beleidsperiode heeft de gemeente Midden-Drenthe tijdelijk subsidie verleend voor de inzet van IB-er voor de duur van 2 jaar, te weten voor de schooljaren 2019/2020 en 2020/2021. Ook zijn de IB-ers omgeschoold tot zorgcoördinatoren van 0-4 jaar en worden ingezet op alle peuterlocaties binnen de educatieve instellingen van het IKC voor 2 uur per week gedurende 40 schoolweken per jaar.

Vanaf 2022 zal een Pb-er binnen de subsidieregeling bekostigd worden door de gemeente. Hiervoor dient jaarlijks een verantwoording te worden gedaan en bij de SISA verantwoording voor 1 april te worden overlegd. We kiezen ervoor om de bedrijfsvoering bij de educatieve instellingen te laten. Hiermee sluiten we aan bij het doel en het realiseren van een doorgaande lijn binnen de IKC's.

3.6. RESULTATEN EN MONITORING

Naast dat we monitoren op bereik (paragraaf 3.3.) is het wettelijk verplicht te monitoren op resultaat. Ook dit was een van de verbeterpunten van de Onderwijsinspectie en volgt hiermee het landelijk beeld. De resultaten van groep 1 en 2 moeten zichtbaar worden gemaakt om te kunnen monitoren of we met het peuteraanbod van 2,5 tot het 4^e jaar de goede dingen doen. Binnen de VVE-werkgroepen is gezamenlijk een formulier ontwikkeld die kan bijdragen om inzicht te krijgen hoeveel peuters geen of extra ondersteuning nodig hebben in groep 1 en 2.

Afspraken die gemaakt zijn

Wettelijk verplichte inzet HBO niveau

* Vanaf 1-1-2022 wordt de Pb-er binnen de VVE locaties ingezet. De bekostiging verloopt via de beleidsregels, de uitvoering via de bedrijfsvoering van de IKC's.

Aanscherping op resultaten

* Voor het jaarlijks overleggen van resultaten op kwaliteit gebruiken we het gezamenlijk ontwikkelde (concept)formulier.

3.7. OUDERBETROKKENHEID

Binnen de werkgroepen kijken we naar ouderbetrokkenheid. Zij zijn belangrijk in de VVE en hebben een positieve invloed op de ontwikkeling van het kind. Binnen de kinderopvang wordt daarom de samenwerking tussen ouders en de kind organisaties bevorderd, ook wel ouderpartnerschap genoemd.

Er is een verschil tussen betrokken zijn en mee participeren. Deze mogelijkheid willen we de komende beleidsperiode onderzoeken. Door een partnerschap met ouders aan te gaan

wordt het welzijn en het leren van het kind vergroot. Als IKC laat je zien welk soort onderwijs je biedt en hoe je met elkaar omgaat, de ouders op hun beurt willen deze omgeving leren kennen, hun ervaring uitwisselen en op deze manier hun netwerk vergroten. Maar ook samen met de Welzijnsorganisatie en Bibliotheek kan ouderbetrokkenheid en het partnerschap verstevigd worden.

Afspraken die gemaakt zijn

Voor de komende beleidsperiode willen we een aantrekkelijk ouderprogramma maken met als doel een actief taal- en ontwikkelingsaanbod voor het kind op de kinderopvang en thuis te genereren. We kijken ook naar de TelMeeMetTaal methode en een gezamenlijk scholingsgericht aanbod.

4 Toegang tot de IKC voorschool

Alle kinderen hebben recht op toegang tot het ontwikkelen van kennis en vaardigheden. Het onderwijskansen beleid biedt gelijke kansen voor ieder kind. Door vroegtijdig te signaleren zorgen we er met elkaar voor dat het jonge kind niet buiten de boot valt. Hiervoor is de samenwerking tussen de (voor)scholen en het CJG/Jeugdteam binnen de gemeente Midden-Drenthe opgezet.

Met een stevig fundament en het verhogen van de taalvaardigheid kunnen alle kinderen in de gemeente Midden-Drenthe profiteren en goed starten aan het basisonderwijs. Zij kunnen hun talenten tot bloei laten komen en vaardigheden ontwikkelen die in hun verdere leven onmisbaar zijn om zich goed te kunnen ontplooiën en om stevig in de maatschappij te staan. Het is dus noodzakelijk dat de toegang naar voorzieningen laagdrempelig en eenvoudig is geregeld.

4.1. VERDELING PEUTEROPVANG

In de gemeente Midden-Drenthe is er naast kinderopvang een kortdurende opvang in de vorm van peuteropvang. Beide zijn in elkaar verweven in zowel horizontale als verticale groepen. De peuteropvang is onderverdeeld in:

Peuters		
Toegang reguliere peuteropvang	Alle peuters van 2 - 4 jaar, max. 8 uur per week x 40 schoolweken	
Ouders		
Werkende ouders	Kunnen gebruik maken van de kinderopvangtoeslag (KOV) (Belastingdienst)	Zijn betalen een inkomensafhankelijke bijdrage
Geen recht op een KOV	Ouders kunnen gebruik maken van een gemeentelijke regeling	Zij betalen een inkomensafhankelijke bijdrage
Peuters		
Toegang VVE aanbod	Peuters met een indicatie JGZ van 2½ - 4 jaar, max. 8 uur per week x 40 schoolweken	
	Het aanbod is gratis	

Het aantal beschikbare plekken zijn:

	Aantal locaties	Aantal kindplaatsen
St. Kits Primair	9	239
St. CKC Drenthe	6	136

De totale verdeling van het aantal peuters met en zonder kinderopvangtoeslag / gemeentelijke regeling is:

Peuterdeelname over het jaar 2020 (Covid-19 jaar)	Ouders met een KOT (kinderopvangtoeslag)	Ouders zonder KOT (gemeentelijk deel)
VVE peuters (16 uur)	47	51
Reguliere peuters (8 uur)	295	33

5 Financieel kader

5.1. HUIDIGE SITUATIE

De bekostiging van het regulier peuterwerk en het voorschools aanbod zijn in 2016 in de gemeente Midden-Drenthe gewijzigd. Scholen werden omgevormd tot IKC's en op basis van een doorgaande leer- en ontwikkellijn werden de Rijksmiddelen voor onderwijs achterstanden ingezet voor reguliere peuteropvang en het peuteraanbod. De jaarlijkse subsidie wordt verleend op basis van een begroting van wat een IKC nodig heeft.

Door de verlaging van middelen en de wettelijke uitbreiding van uren voorschoolse educatie (dus meer kosten) kunnen de huidige middelen voor nu en/of in de toekomst niet (meer) toereikend zijn. De oorzaken hiervan zijn:

- de gemeente Midden-Drenthe ontvangt minder Rijksmiddelen sinds 2020.
 - a. het Rijk heeft de Onderwijsachterstand middelen herverdeeld over gemeenten
 - b. de middelen zijn fors naar beneden gebracht vanwege een eerdere sluiting van een AZC in Oranje
- de gemeente Midden-Drenthe is een plattelandsgemeente. Voor de uitvoering van het VVE aanbod is gekozen om de voorziening dichtbij toegankelijk te maken
- er is een brede doelgroepdefinitie, omdat gekozen is voor ieder kind een goede start en een eerlijke kans, zodat zij zonder achterstanden kunnen beginnen aan het basisonderwijs
- er is een gemiddeld gezien een relatief lage bezettingsgraad op de peutergroepen.

5.2. BESTEDING VAN MIDDELEN

Voor de aanpak van het verhogen van taalvaardigheden ontvangt de gemeente Midden-Drenthe Rijksmiddelen voor het realiseren van de voorschoolse educatie. Daarnaast heeft de gemeente Midden-Drenthe eigen middelen ingezet om het belang van het verhogen van vaardigheden extra te ondersteunen en de bereikbaarheid als plattelandsgemeente, dichtbij de ouders en dus het kind, te realiseren. Voor de uitvoering zijn de volgende middelen beschikbaar gesteld:

1 Een doeluitkering onderwijsachterstandenbeleid

De doeluitkering voor het verhogen van taalvaardigheden bedraagt in 2021 € 223.817. Deze doeluitkering was in 2019 nog € 279.600. De reden hiervoor was de herverdeling van Rijksmiddelen aan gemeenten met als gevolg dat door de sluiting van het AZC in Oranje de gemeente Midden-Drenthe volgens de indicatoren van het CBS minder onderwijsachterstanden had en minder middelen toegewezen kreeg.

De voorlopige prognose van de GOAB-middelen voor 2022 is € 208.093. Een verdere daling dus. De financiële middelen voor subsidie van het (VVE)peuterwerk zijn aansluitend verder onder druk komen te staan vanwege de invoering van de 960-uursnorm per 1-8-2020.

2 Een decentralisatie uitkering (de zgn. Asschermiddelen)

In 2016 hebben het Rijk en de VNG bestuurlijke afspraken gemaakt met als doel dat álle peuters gebruik kunnen maken van een voorschoolse voorziening. Voor dit doel ontvangen wij jaarlijks € 73.455. Deze middelen worden niet verhoogd.

Mocht deze decentralisatie uitkering wegvallen, dan zal dit opnieuw tot een heroverweging van het beschikbare budget voor de (reguliere) peuteropvang leiden.

3 Een gemeentelijke jaarlijkse bijdrage

Door de raad is sinds 2016 een jaarlijkse bijdrage van € 300.000 beschikbaar gesteld. Op deze bijdrage wordt de decentralisatie uitkering in mindering gebracht. Door het beschikbaar stellen van deze bijdrage wordt het peuteraanbod over de gehele gemeente Midden-Drenthe mogelijk gemaakt. Zonder deze bijdrage is peuteropvang en het peuteraanbod alleen mogelijk in de 3 grootste kernen van de gemeente.

Het benodigde budget begint nu boven de beschikbare middelen uit te komen, mede doordat er een verlaging van de doel- en decentralisatie uitkering is ingetreden, het wettelijk verplichte aantal VE uren is uitgebreid en de beloofde indexering die sinds 2017 niet heeft plaatsgevonden, maar juist is verlaagd.

Voor de komende jaren zien de inkomsten er als volgt uit:

VVE	Baten 2022	Baten 2023	Baten 2024 (-2026)	info
OAB Rijksbijdrage 2019 € 280.00 2020 € 205.000 2021 € 223.817 (incl. corona)	208.093*	208.000	208.000	* prognose 19-7-2021, geen indexatie verwacht
Asscher middelen	73.455	73.455	73.455	300.000 jaarlijkse bijdrage van de raad sinds 2016
Gemeentelijke middelen	226.545	226.545	226.545	
Verantwoording middelen	32.724 (uit 2020)			

Van de schoolbesturen wordt verwacht dat de middelen in de lumpsum voor OA budgetten voor de vroegschoolse educatie en het aanleveren van resultaten hier ook voor worden ingezet.

5.3. KOSTPRIJSONDERZOEK

Om te komen tot een gelijk stelsel van financiering voor alle partijen is een kostprijsonderzoek gestart. Dit onderzoek heeft in het voorjaar van 2021 plaatsgevonden door het externe bureau InnovatieNul13.

De opdracht

De gemeente heeft vanuit het Rijk een opdracht om voldoende aanbod in kwantiteit en kwaliteit van voorschoolse educatie te bewerkstelligen. De kostprijs wordt vanuit dit wettelijk kader vastgesteld. De uitvoering (bedrijfsvoering) wordt als eigen verantwoordelijkheid bij de aanbieder gelaten. De vragen die zijn gesteld waren:

- Welke kostprijs hoort bij een aanbod van 16 uur voor doelgroeppeuters in 2022 en verder?
- Welke elementen (wettelijke + evt. aanvullende gemeentelijke eisen) zitten hierin?
- Welke locatie-specifieke kenmerken zijn er die invloed hebben op het tarief per uur?
- Wat te doen met de HBO-inzet (10 uur per doelgroeppeuter).
- Rekening houdend met het benodigd en beschikbaar budget van de gemeente.

Doel

Het doel is te komen tot een gelijk stelsel van financiering voor alle partijen en voorbereid zijn op de toekomst waarin het stelsel van financiering bij gemeenten onder druk staat.

Het onderzoek moet leiden tot een meerjarenbegroting. Dit is nodig omdat het peuter-aanbod in 2020 is uitgebreid en de Rijksmiddelen zijn verlaagd. De opvang voor reguliere peuters is van 6 uur naar maximaal 8 uur per week gegaan. Voor het extra aanbod is de opvang van 10 naar 16 uur per week verhoogd. Dit is een wettelijke eis. Zie hiervoor paragraaf 3.4. onder het kopje Nieuwe maatregelen.

5.4. UITGANGSPUNTEN

De uitgangspunten voor het kostprijsonderzoek en de subsidiesystematiek zijn in Bijlage 1 weergegeven.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- 1 Met de aanbieders van de peuteropvang binnen de Integrale Kindcentra zijn werkgroepen geformeerd en zijn we met elkaar in gesprek gegaan over de kwaliteit van de VVE. Hiervoor is een werkdocument opgesteld van waaruit we jaarlijks afspraken met elkaar maken, evalueren en resultaten opleveren.
- 2 Voor het verhogen van taalvaardigheden en ouderbetrokkenheid zijn St. Welzijnswerk en St. Biblionet aangeschoven, met als doel te komen tot een aantrekkelijk ouderprogramma.
- 3 Er is een uitvraag gedaan naar bedrijfsvoeringsaspecten die van invloed zijn op de kostprijs; zoals het gemiddelde bezettingspercentage, het aantal dagdelen VE peuteropvang per week, het aantal uren openingstijd en gemiddeld percentage doelgroeppeuters. Deze componenten leveren een realistische gemiddelde kostprijs en een financieel dashboard voor de gemeente t.b.v. begroting. Factoren die van belang waren voor het berekenen van de kostprijs zijn de relatief lage bezettingsgraad van peuteropvang, de huisvestingslasten en de VVE scholing.

5.5. UITKOMST ONDERZOEK

De uitkomsten van het onderzoek voor het berekenen van de kostprijs wordt hieronder weergegeven.

Wat gaat er veranderen?

1 Methode Kindgebonden Financiering

De basis van subsidiëring van peuteropvang en het peuteraanbod is een geld volgt kind systeem. Het aantal kinderen en de uren die zij afnemen, is bepalend voor de hoogte van de subsidie. Uitgangspunt voor de berekende kostprijs per uur peuteropvang is een realistische gemiddelde bezetting en een gemiddelde verhouding van doelgroeppeuters en reguliere peuters.

De kostprijs voor financiering is opgebouwd uit een maximumuurprijs (normtarief voor kinderdagopvang door de Rijksoverheid)) en een opplus (voor VE gerelateerde zaken). Het normtarief wordt jaarlijks door het Rijk vastgesteld. Voor de opplus hebben partijen gegevens overlegd en is bestemd om de afgesproken VE kwaliteit te kunnen leveren.

2 Beleidsregels

Voor het aanvragen van subsidie zijn nieuwe beleidsregels geactualiseerd voor spelregels ter uitvoering en verantwoording van de voorschoolse educatie.

3 Wettelijk verplichte HBO pedagogisch beleidsmedewerker

Het doel van de inzet van de HBO Pb-er is een ondersteuning van de pedagogisch medewerkers. Er wordt rekening gehouden met onze ambities uit 2016. De vergoeding vanaf 2019 voor de inzet van de intern begeleider (Ib-er) is aan het einde van het schooljaar 2020-2021 geëindigd. De Ib-er drukt op onderwijskosten en wordt niet (meer) voldaan uit de gemeentelijke OAB middelen. Vanaf 1-1-2022 kan een subsidieaanvraag voor de inzet van kwaliteit in de vorm van een HBO coach bij de totale subsidieaanvraag voor uitvoering van peuteropvang en peuteraanbod worden gedaan. Hiervoor geldt een afzonderlijke verantwoording, die net als de subsidie VE peuteropvang bestaat uit een financieel en een inhoudelijk kwaliteitsdeel.

4 VVE gerelateerde scholingskosten

Deze zijn niet opgenomen in de kostprijs. Jaarlijks wordt bekeken, op basis van de beschikbare middelen en de inhoudelijke ambities, of en welke scholingskosten gesubsidieerd kunnen worden. Uitgangspunt is dat houders van VE-peuteropvang zelf verantwoordelijk zijn voor de inzet van voldoende opgeleid personeel.

5 Onderzoek kosten huisvesting

Waarnee gaan we komende periode mee aan de slag?

In het normtarief wordt al rekening gehouden met huisvestingslasten. Wanneer aan ouders het normtarief wordt gevraagd, moet hiervan de huisvesting van de voorziening uit betaald kunnen worden. Deze exploitatie (onderhoud, verbruik, schoonmaak) zijn voor rekening van de aanbieder. Wat valt op?

1. In het verleden zijn afspraken met het Onderwijs gemaakt in het kader van het Integraal Huisvesting Plan. In iedere IKC wordt 1 lokaal om niet verleend voor kinder/peuteropvang. Hierdoor kunnen er voor de uitvoering van het peuteropvang/-aanbod geen extra huisvestingskosten worden opgevoerd.
2. Binnen het normtarief wordt al rekening gehouden met huisvestingslasten.
3. In de 2 nieuwe MFA locaties in Bovensmilde en Westerbork, maar niet in de MFA Hoogersmilde, wordt een huur betaald tegen een maatschappelijk tarief.

Momenteel is sprake van een dubbele financiering voor het huisvestingscomponent. Er wordt a. én 1 lokaal om niet, b. én huisvesting binnen de standaardkostprijs bekostigd. Tot onderzoek heeft plaatsgevonden, doch voor de subsidiëring voor 2023 zal een keuze moeten worden gemaakt in:

- a. óf de maximumuurprijs (normtarief Rijksoverheid) wordt verlaagd/gecorrigeerd en 1 lokaal om niet blijft in stand (bij gebruik meerdere lokalen is dit voor rekening van de IKC locatie zelf)
- b. óf er wordt een huurprijs betaald tegen een maatschappelijk tarief en het maximum uurtarief (normtarief Rijksoverheid) blijft op het landelijk niveau gehandhaafd (met jaarlijkse indexering).

Onderzoek

Afspraken vastleggen in b.v. een Kwaliteitskader Huisvesting Kinderopvang.

5.6. VERANTWOORDING

Na verlening van subsidie is verantwoording en vaststelling van de subsidie nodig. De vaststelling van de subsidie vindt plaats op basis van het werkelijk aantal contractueel afgenomen uren voorschoolse educatie en de gefactureerde ouderbijdragen.

Naast de financiële verslaglegging is ook een inhoudelijk VE verslag nodig. Hiermee wordt niet het verlag bedoeld welke binnen het jaarlijkse IKC jaarverslag wordt gebruikt.

De verantwoording is opgenomen in de Subsidieregels peuteropvang en voorschoolse educatie gemeente Midden-Drenthe met kwaliteitskader.

6. Monitoring en Resultaten

Monitoring geeft een goed inzicht in wat we doen. Het geeft ook overzicht zodat we kunnen gezamenlijk kunnen sturen en wijzigingen kunnen doorvoeren wanneer resultaten goed inzichtelijk zijn. Er zijn ook wettelijk eisen voor VVE verantwoording.

Deze zijn:

- a. monitoring op bereik (paragraaf 6.1) door organisatie die de toeleiding regelen
- b. monitoring op kwaliteit (resultaat VVE, paragraaf 6.2) door VVE locaties
- c. het overleggen van een inhoudelijk VVE verslag per VVE locaties / per organisaties
- d. een financiële én inhoudelijke verantwoording van de inzet van een HBO Pb-er
- e. een financiële verantwoording (eventueel met accountantsverklaring) door VVE locaties
- f. een SISA (financiële) verantwoording door gemeente aan het Rijk
- g. medewerking aan onderzoek naar bevindingen van VVE door de Onderwijsinspectie

6.1. MONITORING OP BEREIK (PAR 3.3.)

Deze monitoring geeft een aantal data weer. Wat is het peuteraanbod en wat is het bereik. Maar ook hoe zijn de financiële stromen binnen de organisaties. Met deze gegevens wordt het subsidiëren inzichtelijker en transparanter. Wat geven we waaraan uit.

Momenteel wordt intern samen met de GGD een monitoring opgezet. Voor nu of in de toekomst moet duidelijk worden of deze monitoring kan voldoen aan de verantwoording die we met elkaar moeten aanleveren. Tot die tijd gebruiken we de gegevens uit de infographic, zoals in bijlage 3.

Voor nu of in de toekomst kan het zijn dat het bereik niet het gewenste effect heeft. Een bezettingspercentage van 65% naar 100% geeft een lager kostprijs. Op dat moment kunnen we kijken naar eventuele samenwerkingsverbanden in Smilde en Beilen. We kunnen ook kijken naar inzet van Onderwijskansen in Hooghalen, Wijster, Bovensmilde, Hoogersmilde, Westerbork en Nieuw-Balinge. Andere mogelijkheden zijn een bredere openstelling van 3 naar 4 dagdelen op alle IKC's

6.2. MONITORING OP KWALITEIT (PAR. 3.4.)

Het is wettelijk verplicht te monitoren op resultaat. Maar we willen ook zelf weten of we met de inzet van het peuteraanbod de goede dingen doen voor de peuters. Binnen de VVE-werkgroepen is gezamenlijk een formulier ontwikkeld die kan bijdragen om inzicht te krijgen hoeveel peuters geen of juist extra ondersteuning nodig hebben in groep 1 en 2. Het formulier vindt u terug in bijlage 2.

Voor nu of in de toekomst zijn resultaatafspraken en aanpassingen een terugkerende gesprek bij evaluatie in de werkgroepen.

Bijlagen

Bijlage 1 – 5.2. Uitgangspunten kostprijsonderzoek

De uitgangspunten voor het kostprijsonderzoek en de subsidiesystematiek zijn:

1. peuteropvang en het peuteraanbod vindt plaats binnen educatieve instellingen met een doorlopende leer- en ontwikkellijn
2. subsidiëring vindt plaats o.b.v. een maximum tarief per kindplaats minus de inkomensafhankelijke ouderbijdrage die de houders in rekening brengen aan de ouders
3. de gemeente vergoed een bijdrage aan ouders (via de aanbieder) die geen recht hebben op een KOT per bezette peuterplaats o.b.v. het vastgestelde peuteruurtarief
4. de gemeente vergoed het extra peuteraanbod (o.b.v. max. 320 uur per half jaar) voor doelgroeppeuters met een JGZ indicatie o.b.v. het door de gemeente vastgestelde peuteruurtarief
5. de subsidie wordt alleen verstrekt aan instellingen die
 - * geregistreerd zijn in het Landelijk Register Kinderopvang en daarmee voldoen aan de vereiste kwaliteitseisen voor peuteropvang
 - * aan de vereisten conform de Wet Kinderopvang voldoet
 - * op elke peuteropvanglocatie met een wettelijk verantwoord aanbod voorschools educatief programma conform het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie
 - * aantoonbaar samengewerkt wordt met een of meer basisscholen/IKC's
6. peuteropvang is er voor reguliere peuters van 2-4 jaar
7. peuteraanbod is een voorschools educatief aanbod voor peuters met een indicatie van 2½ - 4 jaar met een maximum van totaal 960 uur;
 - * tot het moment dat zij naar de basisschool uitstromen op het 4^e levensjaar
 - * of tot het moment dat zij naar de basisschool uitstromen op het 4e levensjaar of kort daarna. Mocht plaatsing op de basisschool niet mogelijk zijn, wordt in overleg besloten of een verlenging van de peuteropvang wenselijk en haalbaar is.
8. De educatieve opvang voor peuters:
 - is gericht op taal-en ontwikkelingsstimulering als voorbereiding op de basisschooljaren
 - voldoet aan de eisen uit de Wet Kinderopvang, Besluit kwaliteit kinderopvang en Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie
9. peuteropvang wordt uitgevoerd op locaties van max. 16 peuters per groep met 2 pedagogische medewerkers
10. de ontwikkeling van kinderen worden gevolgd door middel van een volgsysteem
11. VVE (Voor- en Vroegschoolse educatie) is een wettelijk voldoende VVE programma waarop gestructureerde en samenhangende wijze activiteiten worden aangeboden, gericht op het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen op het gebied van rekenen, taal, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling
12. de aanbiedende organisaties zijn zelf volledig verantwoordelijk voor hun eigen exploitatie
13. subsidie is op basis van loonkosten conform de CAO Kinderopvang
14. De inzet van de Intern begeleider is voor het Onderwijs (kosten HBO uren in kostprijs)
15. De inzet van een Hbo coach bedraagt max. 10 uur per VE peuter per locatie per jaar, CAO kinderopvang, schaal 9. Dit valt buiten de kostprijs en wordt bij subsidiëring apart benoemd
16. Een subsidieaanvraag wordt conform de Algemene Subsidieverordening Midden-Drenthe gedaan.
17. Voor de verantwoording voor subsidie dient jaarlijks te worden overlegd:
 - een financieel verslag
 - een inhoudelijk verslag over de kwaliteit van VVE op de locaties (niet zijnde de korte verslaglegging in het jaarverslag van het IKC)
 - een verantwoording van de besteding van subsidiemiddelen én de inhoudelijke inzet van taken voor kwaliteitsverhoging van de HBO coach
18. Het aanleveren van VVE resultaten op basis van het in samenwerking vastgesteld formulier

Bijlage 2 – 5.2. onder punt 17 Resultaatafspraken (concept)

VVE-resultaatafspraken binnen de doorgaande leer- en ontwikkelijn in de Kindcentra tussen:
- St. Kindcentra Kits Primair; - St. CKC Drenthe Kindcentra; -de gemeente Midden-Drenthe

Bovenstaande partners hebben de volgende VVE-resultaatafspraken gemaakt:

1. We werken met elkaar toe naar 100% bereik van geïndiceerde VVE-peuters. De JGZ stuurt de gemeente per kwartaal een overzicht van het aantal geïndiceerde VVE-peuters en het daadwerkelijke aantal geplaatste VVE-peuters op de kinderopvang (monitoring). Deze gegevens worden gedeeld met bovengenoemde organisaties. Wanneer ouders van geïndiceerde VVE-peuters niet kiezen voor VVE, noteert de JGZ de reden hiervoor in en informeert de gemeente hierover. De gemeente gaat hierover 2 x per jaar in gesprek met de JGZ met als doel te komen tot 100% bereik van geïndiceerde VVE-peuters.

2. De Kindcentra nemen bij binnenkomst van een VVE-peuter de informatie over de peuter, afkomstig uit het overdrachtsformulier en de warme overdracht, voor 100% over in het eigen observatiesysteem van de school.

3. 100% van de VVE-peuters worden gedurende de vroegschoolse periode intensief door school gevolgd. Dit geldt ook voor de VVE-peuters die bij de start op de basisschool feitelijk geen achterstand in de leeftijdsadequaat ontwikkeling (meer) hebben.

4. 100% van de ouders van VVE-peuters en -kleuters is betrokken bij het voorschools aanbod tot het 6^e jaar.

5. De schoolbesturen overhandigen de gemeente jaarlijks een overzicht van het aantal VVE geïndiceerde kinderen waarbij in de kleuterperiode sprake is geweest van extra ondersteuning op de deelgebieden taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Vakgebied	Extra ondersteuning	Aantal kinderen
Taal (ja/nee)		
Rekenen (ja/nee)		
Sociaal-emotionele ontwikkeling (ja/nee)		

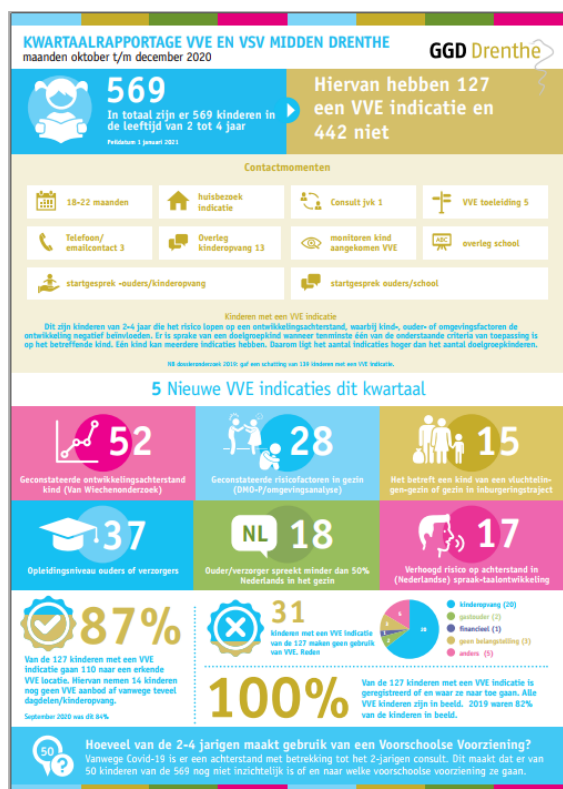
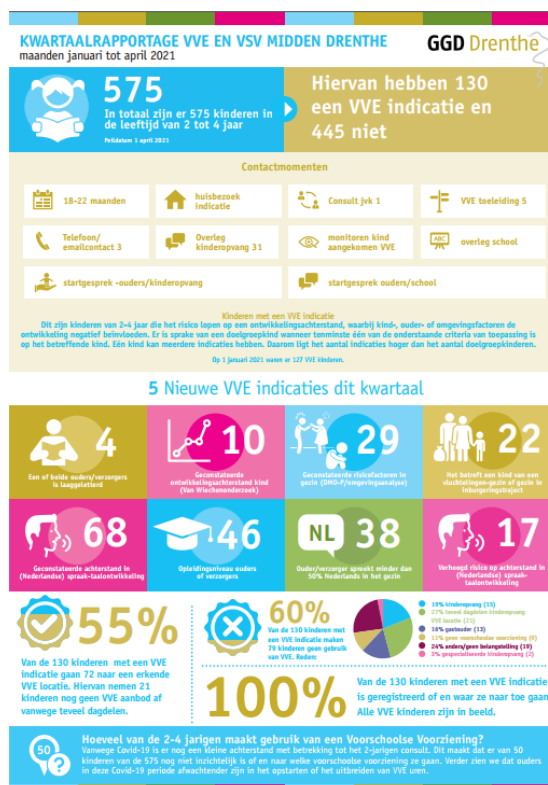
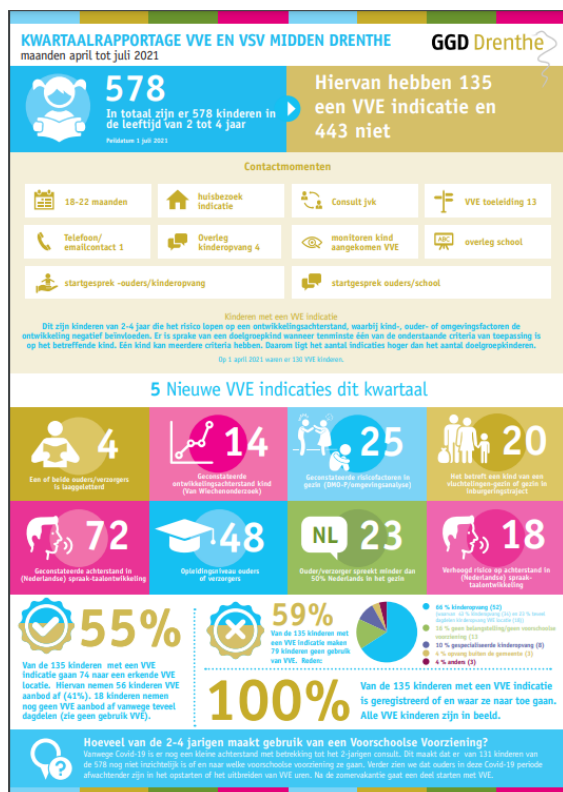
6. De schoolbesturen overhandigen de gemeente jaarlijks een overzicht van het aantal VVE geïndiceerde kinderen waarbij sprake was van kleuterverlenging.

Kleuterverlenging	Aantal kinderen	
ja		
nee		

7. De schoolbesturen overhandigen de gemeente jaarlijks een overzicht van het aantal VVE geïndiceerde kinderen dat met extra ondersteuning op de deelgebieden taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling start in groep 3.

Vakgebied	Extra ondersteuning bij start in groep 3?	Aantal kinderen
Taal (ja/nee)		
Rekenen (ja/nee)		
Sociaal-emotionele ontwikkeling (ja/nee)		

Bijlage 3 – Kwartaalrapportages VVE, monitoring op bereik



Begrippenlijst

(Doelgroep)bereik

Bereik van het aantal peuters die een indicatie via de Jeugd gezondheidszorg (GGD) hebben ontvangen en die daadwerkelijk de voorschoolse educatie volgen.

Aanbod (in uren)

Het aanbod voorschoolse educatie. Tot 1 augustus 2020 ontvingen doelgroepkinderen een aanbod tot max. 10 uur per week. Vanaf 1 augustus 2020 is het aanbod voorschoolse educatie van 16 uur per week (of 960 uur tussen 2,5 en 4 jaar) verplicht voor ouders en gemeenten. Ouders van kinderopvang moeten dit kunnen bieden en gemeenten subsidiëren dit op die basis.

Harmonisatie

Het verkleinen van de verschillen tussen peuterspeelzaalwerk en kinderopvang. Vanaf 1 januari 2017 zijn alle 'voormalige' peuterspeelzalen geharmoniseerd in kwaliteit, toezicht en financieringsstructuur. Het nieuwe aanbod voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Midden-Drenthe is ondergebracht op alle IKC's met als doel een doorlopende leer- en ontwikkellijn van 0-13 jaar te realiseren.

Kinderdagverblijf

In een kinderdagverblijf worden kinderen tussen de 0 en 4 jaar opgevangen.

Kinderopvang (langdurige opvang)

Het bedrijfsmatig of anders dan om niet verzorgen, opvoeden en bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint.

Kinderopvangtoeslag (KOT)

Ouders (tweeverdieners, alleenstaande eenverdieners en ouders die zorg combineren met studie of werk) kunnen aanspraak maken op vergoeding van een deel van de kosten voor kinderopvang door kinderopvangtoeslag van de Rijksoverheid aan te vragen.

Peuteropvang (kortdurende opvang)

Kinderopvang voor kinderen van 2 tot 4 jaar

Reguliere peuter

Kinderen van 2-4 jaar zonder een taal en/of ontwikkel-achterstand. Dit was 6 uur per week (2 dagdelen á 3 uur). Per 1-8-2020 kan de peuter 8 uur per week (2 x 4 uur) naar de opvang binnen het IKC. Ouders die geen recht hebben op een kinderopvangtoeslag kunnen op deze locaties een beroep doen op een gemeentelijke bijdrage.

Doelgroeppauter / vve peuter

Kinderen van 2½ - 4 jaar met (een risico hebben op) een ontwikkelachterstand, die in aanmerking komen voor voorschoolse educatie. Gemeenten zijn vanaf 1-8-2020 wettelijk verplicht om een voldoende voorschools aanbod te realiseren van 960 uur voor doelgroeppauters met een indicatie.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Doel van het beleid is om verkleining van achterstanden bij peuters, kleuters en leerlingen en de kwaliteit en kwantiteit van de voorschoolse educatie te verhogen.

Onderwijsachterstand middelen (OA middelen)

Gemeenten ontvangen voor de OAB een decentrale uitkering (DU) in het gemeentefonds. Voor het onderwijskansenbeleid kunnen extra middelen beschikbaar worden gesteld om het aanbod te verhogen. *In onze gemeenten hebben wij het over 'het verhogen van taalvaardigheden'.*

Onderwijskansenbeleid

Nota Onderwijskansen 2022-2026 'Ieder kind een goede start en een eerlijke kans'. Voor alle kinderen van de gemeente Midden-Drenthe. Samen met het onderwijs en kinderopvang wordt ingezet om achterstanden te voorkomen, signaleren en bestrijden.

VVE

Afkorting voor Voor- en vroegschoolse educatie.

Het is een programma dat erop gericht is om onderwijs- of ontwikkelachterstanden bij jonge kinderen tussen de 2½ en 6 jaar te verminderen. Het jonge kind krijgt de kans een betere start te maken aan het begin van de basisschool. Dit kan een positief effect hebben op de verder (school)loopbaan. Dit bestaat uit twee delen:

Voorschoolse educatie

Door kinderopvang worden, aan de hand van een specifieke methodiek, op gestructureerde en samenhangende wijze activiteiten aangeboden voor peuters met een (risico op een) taal- en/of ontwikkelachterstand (taal, rekenen en sociale emotionele ontwikkeling).

Vroegschoolse educatie

Door het basisonderwijs worden, aan de hand van een specifieke methodiek, op gestructureerde en samenhangende wijze activiteiten aangeboden voor kinderen met een (risico op een) onderwijsachterstand in groep 1 en 2 van de basisschool. Het onderwijs ontvangt hiervoor de OAB middelen in de lumpsum. In groep 1 en 2 wordt gewerkt met een beredeneerd aanbod voor (doelgroep)kleuters.

VVE programma

De programma's richten zich op meerdere ontwikkelingsgebieden; de taalontwikkeling, rekenvaardigheden, motorische – en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Vroegsignalering

Het vroegtijdig opsporen en ondersteunen van kinderen met een (kans op een) taal en/of ontwikkelachterstand.

PM-ers en IB-ers

Pedagogisch medewerkers en intern begeleiders